

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

RAPORT O POMOCY *DE MINIMIS* W POLSCE UDZIELONEJ PRZEDSIĘBIORCOM W 2013 ROKU

Warszawa, październik 2014 roku

Raport został opracowany przez Departament Monitorowania Pomocy Publicznej UOKiK

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP - POMOC <i>DE MINIMIS</i> I KOMPETENCJE PREZESA UOKIK	4
II. CHARAKTERYSTYKA OGÓLNA	7
III. POMOC <i>DE MINIMIS</i> W UJĘCIU PRZEKROJOWYM.....	10
1. Pomoc <i>de minimis</i> w podziale według jej rodzaju	10
2. Pomoc <i>de minimis</i> w podziale według form pomocy.....	11
3. Pomoc <i>de minimis</i> w podziale według podstaw prawnych	14
4. Pomoc <i>de minimis</i> w podziale według podmiotów udzielających pomocy	16
5. Pomoc <i>de minimis</i> w podziale według województw	18
6. Pomoc <i>de minimis</i> w podziale według formy prawnej beneficjenta pomocy ..	22
7. Pomoc <i>de minimis</i> w podziale według wielkości beneficjentów	23
8. Pomoc <i>de minimis</i> w podziale według źródła pochodzenia pomocy	24
IV. PODSUMOWANIE	26

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

I. WSTĘP - POMOC *DE MINIMIS* I KOMPETENCJE PREZESA UOKiK

Zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L Nr 379 z 28.12.2006)¹, pomoc, której wartość dla danego beneficjenta w okresie trzech kolejnych lat podatkowych nie przekracza 200 tys. euro lub 100 tys. euro w sektorze transportu drogowego (uwzględnia się wszelką pomoc *de minimis* otrzymaną przez danego przedsiębiorcę, niezależnie od jej źródła i przeznaczenia), czyli tzw. *pomoc de minimis*, nie wpływa na handel między państwami członkowskimi i/lub nie zakłóca bądź nie zagraża zakłóceniem konkurencji i dlatego nie podlega przepisom art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE)².

Ponadto od 29 kwietnia 2012 roku można stosować rozporządzenie Komisji (UE) nr 360/2012 z dnia 25 kwietnia 2012 roku w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym³, które określa warunki dopuszczalności pomocy *de minimis* stanowiącej rekompensatę za świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym. Limit dla tego rodzaju pomocy wynosi 500 tys. euro w ciągu 3 lat podatkowych i związany jest ściśle z usługami świadczonymi w ogólnym interesie gospodarczym. Zgodnie z rozporządzeniem pomoc tę można łączyć z innymi rodzajami pomocy *de minimis* do wysokości 500 tys. euro w ciągu 3 lat podatkowych.

W związku z brakiem wpływu na handel wewnątrzunijny, pomoc *de minimis* nie jest szczegółowo omawiana w sporządzanym corocznie przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów *Raporcie o pomocy publicznej*. Ze względu jednak na to, że co roku łączna wartość pomocy *de minimis* jest stosunkowo duża (w roku 2013 wyniosła 6 143 mln zł)⁴, Prezes UOKiK od 2008 roku przygotowuje odrębny raport dotyczący tej pomocy. Niniejszy raport dotyczy pomocy *de minimis* udzielonej przedsiębiorcom w 2013 roku.

Jednocześnie należy wyjaśnić, iż niniejszy raport dotyczy wszelkiej pomocy udzielanej zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1998/2006 w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy *de minimis*. Biorąc pod uwagę fakt, iż rozporządzenie to, co do zasady, stosuje się również do pomocy w sektorze przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rolnych⁵, niniejszy raport obejmuje również pomoc *de minimis* w tych sektorach. Raport obejmuje także pomoc *de minimis* stanowiącą rekompensatę za świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) nr 360/2012 z dnia 25 kwietnia 2012 roku w sprawie stosowania art. 107 i 108

¹ Od 1 stycznia 2014 r. obowiązuje rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013).

² Wersja skonsolidowana Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej - Dz. Urz. UE C 326 z 26.10.2012 roku.

³ Dz. Urz. UE L 114 z dnia 26 kwietnia 2012 roku.

⁴ Wszystkie dane liczbowe dotyczące pomocy *de minimis* udzielonej w 2013 roku zostały przedstawione według stanu na dzień 28 lutego 2014 roku.

⁵ Wyjątki w tym zakresie określone zostały w art. 1 ust. 1 lit. c podpunkt i) oraz ii) rozporządzenia Komisji (WE) Nr 1998/2006 w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy *de minimis*.

Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym.

Raport nie uwzględnia natomiast pomocy *de minimis* w rolnictwie i rybołówstwie, o której mowa w rozporządzeniu Komisji nr 1535/2007 z dnia 20 grudnia 2007 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy *de minimis* w sektorze produkcji rolnej⁶, która jest monitorowana przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) Nr 1998/2006 w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy *de minimis* oraz rozporządzeniem Komisji (UE) nr 360/2012 z dnia 25 kwietnia 2012 roku w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym:

- łączna kwota pomocy *de minimis* dla danego beneficjenta nie może przekroczyć 200 tys. euro w okresie trzech kolejnych lat podatkowych, 100 tys. euro w sektorze transportu drogowego oraz 500 tys. euro w zakresie finansowania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym,
- pomocy *de minimis* nie może otrzymać przedsiębiorca zagrożony w rozumieniu wytycznych wspólnotowych dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw⁷,
- pomoc *de minimis* musi być „przejrzysta”, tzn. musi istnieć możliwość obliczenia *ex ante* ekwiwalentu dotacji brutto bez potrzeby przeprowadzania oceny ryzyka,
- pomoc *de minimis* nie może być łączona z pomocą publiczną w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikowanych, w przypadku gdyby taka kumulacja miała skutkować przekroczeniem poziomu intensywności tej pomocy publicznej,
- w niektórych sektorach możliwość udzielania pomocy *de minimis* podlega szczególnym zasadom, wykluczającym lub ograniczającym możliwości jej udzielania (dotyczy to produkcji rolnej, rybołówstwa, akwakultury, transportu i górnictwa węgla),
- pomocy *de minimis* stanowiącej rekompensatę za świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym nie można łączyć z żadną rekompensatą w odniesieniu do tych samych usług bez względu na to, czy stanowi ona pomoc państwa czy nie.

Zgodnie z art. 3 rozporządzenia 1998/2006 oraz art. 3 rozporządzenia 360/2012, przed przyznaniem pomocy *de minimis* państwo członkowskie musi uzyskać od podmiotu ubiegającego się o tą pomoc oświadczenie w formie pisemnej lub elektronicznej na temat wszelkiej pomocy *de minimis* przyznanej mu w ciągu bieżącego roku oraz dwóch poprzedzających go lat. Zobowiązanie to odzwierciedlone w art. 37 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej⁸, wedle

⁶ Dz. Urz. UE L Nr 337 z dnia 21 grudnia 2007 roku. Od 1 stycznia 2014 roku akt ten zastąpiony został rozporządzeniem Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013 roku).

⁷ Dz. Urz. UE C Nr 244 z dnia 1 października 2004 roku.

⁸ Dz. U. z 2007 r. Nr 59, poz. 404, z późn. zm.

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

którego przedsiębiorca ubiegający się o pomoc *de minimis* ma obowiązek przedstawienia wszystkich zaświadczeń (lub oświadczenia) o wielkości takiej pomocy otrzymanej w powyższym okresie lub oświadczenia o jego nieotrzymaniu.

Zaświadczenia *de minimis*, o których szczegółowo mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 20 marca 2007 r. w sprawie zaświadczeń o pomocy *de minimis* i pomocy *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie⁹, wydawane są beneficjentowi pomocy *de minimis* przez podmiot udzielający tego rodzaju pomocy na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej. Służą one weryfikowaniu nieprzekraczania przez przedsiębiorcę właściwych limitów, o których mowa powyżej. W sytuacji, gdy limit ten zostałby przekroczony, organ, do którego zwrócił się wnioskodawca, zobowiązany jest odmówić udzielenia takiej pomocy.

Zadaniem Prezesa UOKiK w zakresie pomocy *de minimis* jest przede wszystkim monitorowanie jej udzielania, to jest gromadzenie przesyłanych sprawozdań o udzielonej pomocy *de minimis*. Ponadto Prezes UOKiK realizuje obecnie projekt utworzenia centralnego rejestru pomocy *de minimis*, tj. centralnej, na bieżąco aktualizowanej bazy danych (której rolę pełnić będzie aplikacja SHRiMP) o udzielonej pomocy *de minimis*, która umożliwi podmiotom udzielającym pomocy *de minimis* weryfikowanie bezpośrednio przed udzieleniem tej pomocy (na zasadzie dostępu *on-line*) wielkości pomocy *de minimis* otrzymanej już przez danego beneficjenta, a w konsekwencji możliwości udzielenia mu kolejnej pomocy przy uwzględnieniu obowiązującego limitu. Proces ten przebiega dwutorowo - z jednej strony to włączenie do systemu SHRiMP wszystkich podmiotów udzielających pomocy *de minimis* w Polsce, co zostało zrealizowane w 2013 roku, z drugiej strony to działania w zakresie skracania terminu sprawozdawczego (prawdopodobnie do 1 dnia), które będą miały miejsce jeszcze przez kilka najbliższych lat.

Ponadto, rola Prezesa UOKiK w zakresie udzielania pomocy *de minimis* sprowadza się do zapewnienia zgodności projektów programów tej pomocy z przepisami rozporządzenia Komisji (WE) nr 1998/2006 oraz Komisji (UE) nr 360/2012 i obejmuje m.in.:

- aktywne uczestnictwo w procesie legislacyjnym w odniesieniu do aktów prawnych będących podstawami prawnymi udzielania pomocy *de minimis* (zgłaszanie uwag i projektów sformułowań konkretnych przepisów),
- zgłaszanie w terminie 14 dni zastrzeżeń do projektów programów pomocy *de minimis* w zakresie przejrzystości planowanej pomocy,
- zgłaszanie organom udzielającym pomocy *de minimis* informacji o zidentyfikowanych nieprawidłowościach w udzielaniu (niezgodność z przepisami rozporządzenia Komisji (WE) Nr 1998/2006 oraz Nr 360/2012) oraz jej sprawozdawaniu (brak sprawozdań, niezgodności z zaświadczeniami *de minimis*).

Niniejszy raport został opracowany na podstawie informacji zawartych w sprawozdaniach przekazywanych do Prezesa UOKiK przez podmioty udzielające pomocy. Przy sporządzaniu niniejszego raportu przyjęto metodologię analogiczną do zastosowanej przy opracowaniu Raportu o pomocy publicznej w Polsce udzielonej przedsiębiorcom w 2013 roku.

⁹ Dz. U. z 2007 r., Nr 53, poz. 354, z późn. zm.

II. CHARAKTERYSTYKA OGÓLNA

Tabela 1.
Statystyka ogólna

	2012	2013
Liczba podmiotów, które udzieliły pomocy <i>de minimis</i>	3,5 tys.	3,9 tys.
Liczba beneficjentów, którzy otrzymali pomoc	183 tys.	244 tys.
Liczba przypadków pomocy	562 tys.*	636 tys.*
Liczba przypadków przypadających średnio na jednego beneficjenta	3	3
Wielkość pomocy <i>de minimis</i> przypadająca średnio na jednego beneficjenta	24 tys. zł (5,6 tys. euro)	25 tys. zł (6 tys. euro)

*Liczba przypadków pomocy jest kilkukrotnie wyższa od liczby beneficjentów, m.in. z następujących względów:

- możliwości korzystania przez jednego beneficjenta z wielu źródeł pomocy, finansowania pomocy zarówno ze źródeł krajowych jak i zagranicznych
- wykazywania 4 razy w roku (na dzień udzielenia) pomocy w formie ustawowego zwolnienia osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą z podatku od nieruchomości
- możliwości dokonywania korekt ujemnych przez organy podatkowe w przypadku niewywiązania się przez beneficjenta z układu ratalnego spłaty podatku wynikającego z decyzji.

Tabela 2.
Wartość pomocy *de minimis* udzielonej przedsiębiorcom w 2013 roku

Ogólna wartość pomocy <i>de minimis</i>	2013		
	mln zł	mln euro	% PKB
	6 143,1	1 463,5	0,38

Analiza sprawozdań podmiotów udzielających pomocy wykazała, że **ogólna wartość pomocy *de minimis* udzielonej w 2013 roku wyniosła 6 143,1 mln zł, co stanowi 1 463,5 mln euro** (przyjmując średni kurs z 2013 roku: 1 euro = 4,1975 zł). Pomoc *de minimis* udzielona przedsiębiorcom w 2013 roku stanowiła **0,38 proc. PKB**.

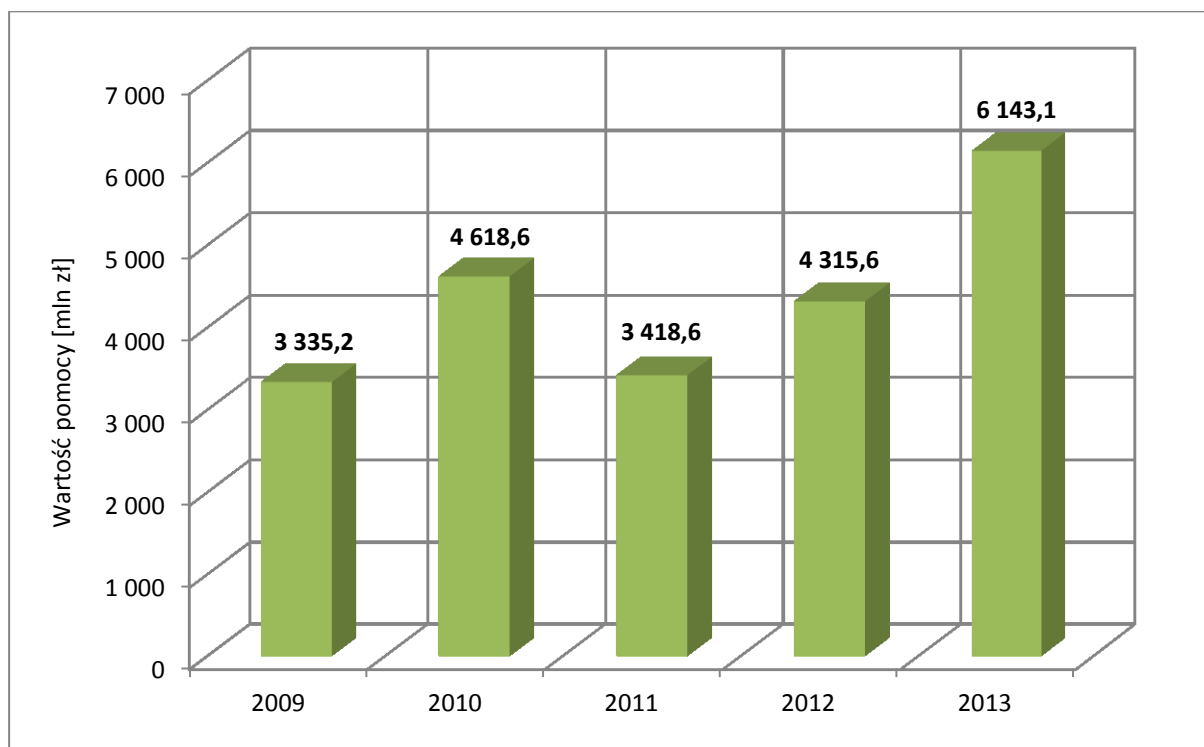
Do roku 2010 występował wzrost pomocy *de minimis*, co widać na wykresie 1 przedstawiającym wielkość tej pomocy w latach 2009-2013. W 2010 roku jej wartość zwiększyła się o 38,5 proc. w porównaniu z rokiem 2009. W roku 2011 wartość pomocy *de minimis* zmniejszyła się natomiast o ok. 1/4 w porównaniu z rokiem poprzednim, wracając tym samym do wielkości porównywalnej z rokiem 2009. Od roku 2012 ponownie obserwowany jest wzrost ogólnej wielkości pomocy *de minimis*. W roku 2013 osiągnęła ona najwyższą jak do tej pory wartość - w porównaniu z rokiem 2012 wzrosła o około 42 proc.

W 2013 roku liczba beneficjentów pomocy *de minimis* była większa o ok. 61 tys. niż w roku 2012 oraz było o ok. 380 więcej podmiotów udzielających tej pomocy, co przełożyło się także na większą o ok. 74 tys. liczbę przypadków pomocy *de minimis* w porównaniu z rokiem 2012.

Przyczyną wzrostu pomocy *de minimis* do roku 2010 mogło być przede wszystkim rozpoczęcie, a następnie kontynuowanie, udzielania pomocy z nowych źródeł, często współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej oraz wygaśnięcie niektórych programów pomocowych, których instrumenty wsparcia objęte wcześniej tymi programami były następnie realizowane jako pomoc *de minimis*. Około 26-procentowy wzrost wartości pomocy *de minimis* w roku 2012 związany jest przede wszystkim z około 2-krotnym wzrostem pomocy udzielanej na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy¹⁰, a także ze wzrostem wartości pomocy *de minimis* na doszkalanie młodocianych pracowników udzielanej na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty¹¹. Natomiast 42-procentowy wzrost pomocy w 2013 roku jest spowodowany przede wszystkim zmianą ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne¹² i rozpoczęciem udzielania pomocy *de minimis* przedsiębiorcom w formie gwarancji przez Bank Gospodarstwa Krajowego (932,6 mln zł). Szczegóły w dalszej części raportu.

Wykres 1.

Wartość pomocy *de minimis* udzielonej w latach 2009-2013

¹⁰ Tj. Dz. U. z 2013 r., poz. 674, z późn. zm.

¹¹ Tj. Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.

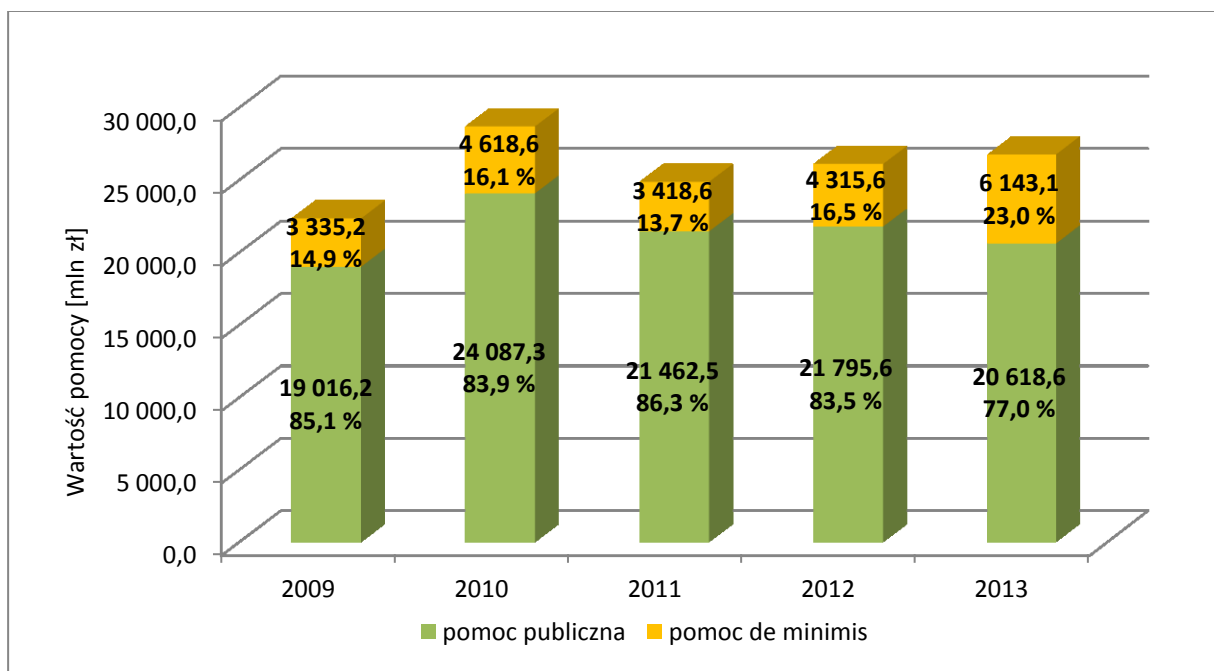
¹² Dz. U. z 2012 r., poz. 657, z późn. zm.

Porównanie wielkości udzielonej pomocy publicznej spełniającej przesłanki art. 107 TFUE i pomocy *de minimis* pozwala dostrzec, że **pomocy *de minimis* udziela się zdecydowanie mniej**, co jest zrozumiałe ze względu na ograniczenie wielkości pomocy *de minimis* możliwej do otrzymania przez jednego przedsiębiorcę. W latach 2009-2012 wartość pomocy *de minimis* stanowiła średnio ok. 15 proc. całkowitej wartości pomocy udzielonej przedsiębiorcom. W roku 2013 jej udział wyniósł już jednak 23 proc., co wynika ze znacznego wzrostu wartości pomocy *de minimis* w porównaniu z jej wartością w roku 2012 i jednocześnie spadkiem wartości pomocy publicznej w porównaniu z rokiem 2012.

Warto zauważyć, że do roku 2010 tendencja wzrostowa wartości pomocy publicznej oraz jej spadek w roku 2011 i ponowny wzrost w roku 2012 były skorelowane z tendencją zmian pomocy *de minimis*, natomiast w roku 2013 tendencje te stały się rozbieżne - wzrost wielkości pomocy *de minimis* przy spadku wartości pomocy publicznej.

Wykres 2.

Wartość pomocy publicznej spełniającej przesłanki art. 107 TFUE i pomocy *de minimis* udzielonej w latach 2009-2013

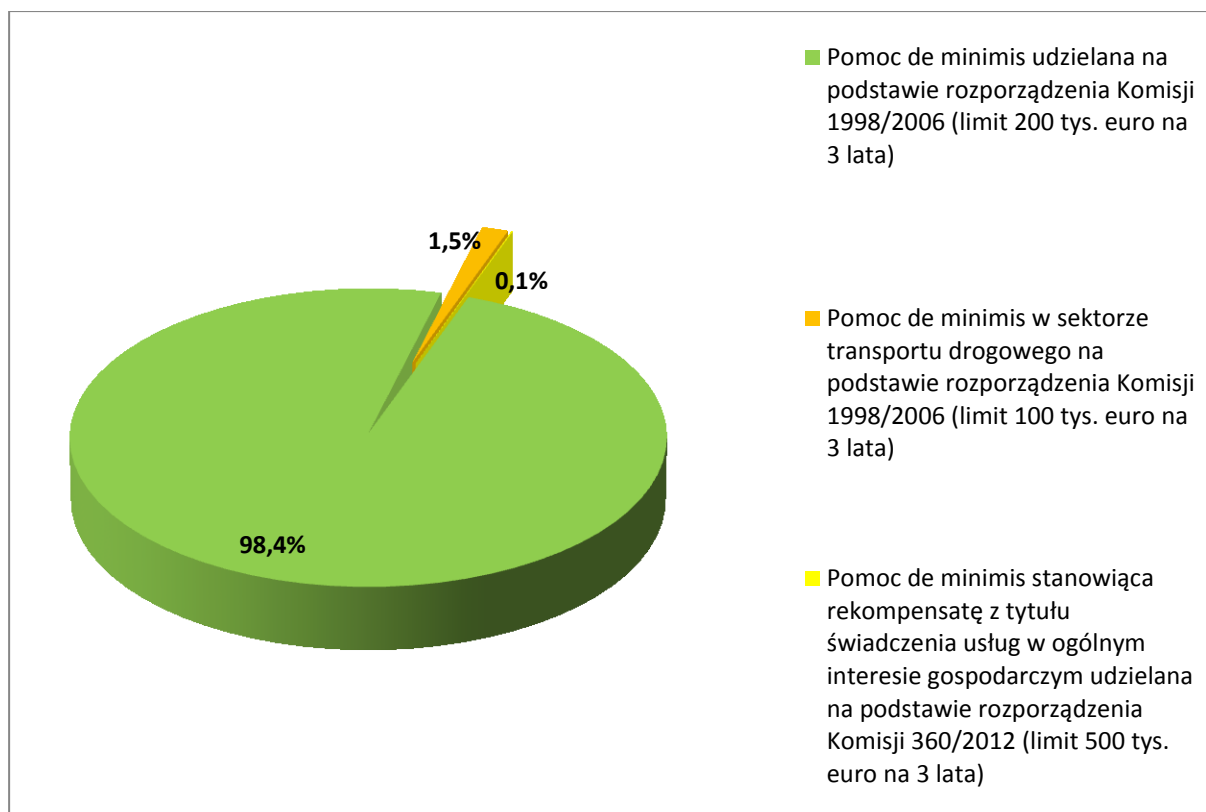
III. POMOC DE MINIMIS W UJĘCIU PRZEKROJOWYM

1. Pomoc *de minimis* w podziale według jej rodzaju

W 2013 roku najwięcej pomocy *de minimis* (6 046,5 mln zł, tj. ok. 98 proc.) udzielono na podstawie *rozporządzenia Komisji (WE) nr 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy de minimis* w ramach limitu 200 tys. euro na 3 lata podatkowe. Pozostałe rodzaje pomocy *de minimis* stanowiły niewielki odsetek pomocy udzielonej w 2013 roku. Pomoc *de minimis* w sektorze transportu drogowego (limit 100 tys. euro na 3 lata podatkowe) udzielana na podstawie *rozporządzenia 1998/2006* stanowiła jedynie 1,5 proc. ogólnej wartości pomocy *de minimis* (92,3 mln zł). Najmniej udzielono jej natomiast w ramach limitu 500 tys. euro na 3 lata podatkowe na podstawie *rozporządzenia Komisji (UE) nr 360/2012 z dnia 25 kwietnia 2012 roku w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym* - 0,1 proc, co stanowiło zaledwie 4,4 mln zł. Powyższe dane przedstawione zostały na wykresie 3.

Wykres 3.

Wartość pomocy *de minimis* według jej rodzaju

2. Pomoc *de minimis* w podziale według form pomocy

W niniejszym raporcie dokonano analizy form pomocy *de minimis* w ramach czterech grup oznaczonych literami A, B, C i D. W każdej grupie wyróżniono podgrupy, którym przypisano cyfrę 1 lub 2, w zależności od tego, czy następuje przepływ środków finansowych z budżetu (1), czy też pomoc jest związana z uszczupleniem wpływów budżetowych (2). Do poszczególnych grup i podgrup zaliczono następujące formy pomocy:

Tabela 3.
Formy pomocy

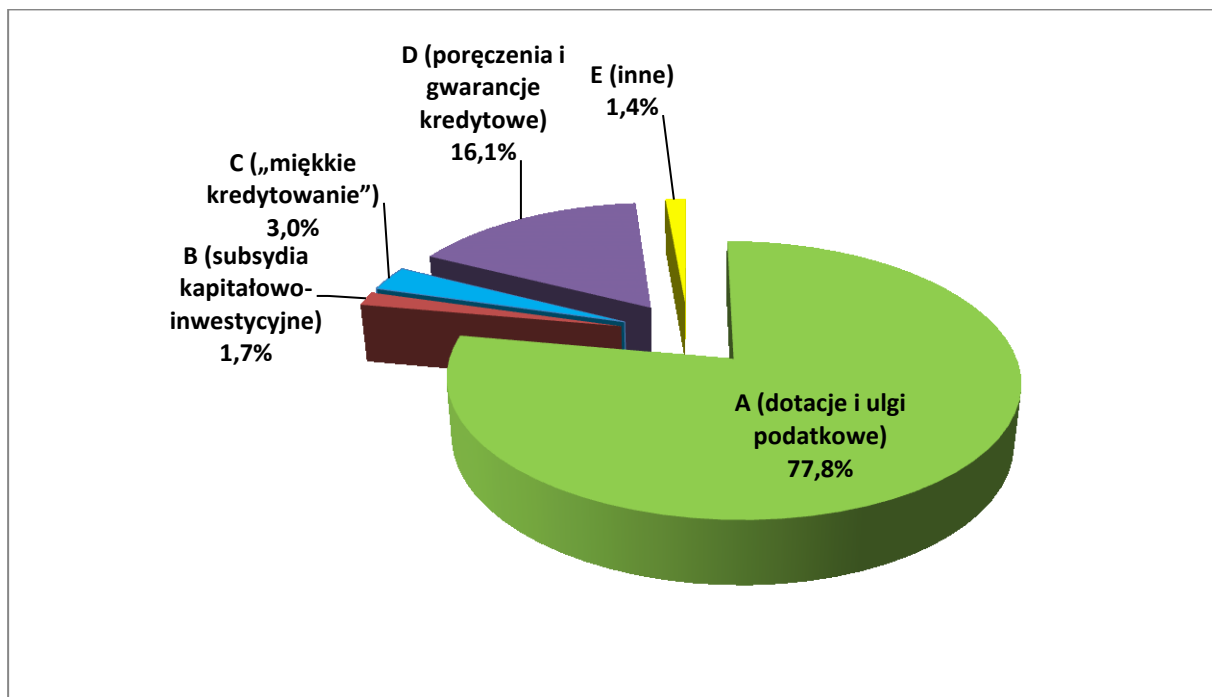
Grupa	Podgrupa	Forma pomocy
A - dotacje i ulgi podatkowe	A1	dotacje
		dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych (bezpośrednio dla przedsiębiorców)
		inne wydatki związane z funkcjonowaniem jednostek budżetowych lub realizacją ich zadań statutowych
		refundacje
		rekompensaty
	A2	zwolnienie z podatku
		odliczenie od podatku
		obniżka lub zmniejszenie, powodujące obniżenie podstawy opodatkowania lub wysokości podatku
		obniżenie wysokości opłaty
		zwolnienie z opłaty
		zaniechanie poboru podatku
		zaniechanie poboru opłaty
		umorzenie zaległości podatkowej wraz z odsetkami
		umorzenie odsetek od zaległości podatkowej
		umorzenie opłaty i odsetek za zwłokę z tytułu opłaty (składki, wpłaty)
		umorzenie kar
		oddanie do korzystania mienia będącego własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego i ich związków na warunkach korzystniejszych dla przedsiębiorcy od oferowanych na rynku
		zbycie mienia będącego własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego i ich związków na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku
		umorzenie kosztów egzekucyjnych
		jednorazowa amortyzacja
Grupa B subsydia kapitałowo-inwestycyjne	B1	wniesienie kapitału do spółki
	B2	konwersja wierzytelności na akcje lub udziały
Grupa C - tzw. „miękkie kredytowanie	C1	pożyczki, kredyty preferencyjne
		dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych (dla banków)

”		pożyczki warunkowo umorzone
	C2	odroczenie lub rozłożenie na raty płatności podatku lub zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę
		odroczenie lub rozłożenie na raty płatności opłaty (składki, wpłaty), zaległej opłaty (składki, wpłaty) lub zaległej opłaty (składki, wpłaty) wraz z odsetkami
		odroczenie lub rozłożenie na raty płatności kary
		odroczenie lub rozłożenie na raty kosztów egzekucyjnych
		odroczenie lub rozłożenie na raty odsetek
		odroczenie lub rozłożenie na raty kosztów sądowych
Grupa D	D1	poręczenia i gwarancje
Grupa E - inne		

Wśród form pomocy *de minimis*, podobnie jak w roku 2012, dominowały formy pomocy z grupy A, tj. dotacje i ulgi podatkowe, których udział w porównaniu z poprzednim rokiem zmniejszył się jednak z ponad 90 proc. do około 78 proc. (około 4,8 mld zł) na rzecz znacznego zwiększenia się form pomocy z grupy D (poręczenia i gwarancje kredytowe) - wzrost z około 1 proc. w roku 2012 do ponad 16 proc. w roku 2013. Formy pomocy z grupy C, czyli tzw. „miękkie kredytowanie”, stanowiły 3 proc. ogólnej wartości pomocy *de minimis* w roku 2013. Najmniej wykorzystywane były natomiast subsydia kapitałowo-inwestycyjne (grupa B) - 1,7 proc. ogólnej wartości pomocy *de minimis*.

Wykres 4.

Formy pomocy *de minimis* udzielonej w 2013 roku

Analizując strukturę pomocy *de minimis* według formy można zauważyć zdecydowaną przewagę form z podgrupy A1 (obejmującej przede wszystkim dotacje i refundacje), która stanowiła aż 73,2 proc. całej pomocy *de minimis* udzielonej w 2013 roku. Udział subsydiów podatkowych (podgrupa A2) w ogólnej wartości pomocy *de minimis* wyniósł natomiast 4,7 proc. (były to głównie obniżenia podatku lub podstawy opodatkowania, zwolnienia z podatku, umorzenia zaległości podatkowej wraz z odsetkami oraz obniżenia opłat). Jak była mowa powyżej, w roku 2013 zaobserwowano znaczny wzrost pomocy udzielonej w ramach gwarancji (grupa D1). Zdecydowanie mniejsza od powyższych wartości była pomoc *de minimis* udzielona w formach z podgrupy C1 (w szczególności pożyczki preferencyjne i warunkowo umorzone) - 1,7 proc., a także C2 (głównie rozkładanie na raty opłat, składek, wpłat i zaległości podatkowych) - 1,3 proc. Szczegółowe dane na ten temat zawarte są w tabeli 4.

Tabela 4.

Struktura pomocy *de minimis* w poszczególnych formach pomocy

Forma pomocy	2012			2013		
	Wartość pomocy [mln zł]	Udział w grupie [proc.]	Udział w pomocy <i>de minimis</i> ogółem [proc.]	Wartość pomocy [mln zł]	Udział w grupie [proc.]	Udział w pomocy <i>de minimis</i> ogółem [proc.]
Grupa A - Dotacje i subsydia podatkowe ogółem	4 034,2	100,0	93,5	4 780,1	100,0	77,8
· A1 - dotacje i refundacje	3 790,2	94,0	87,8	4 493,9	94,0	73,2
· A2 - subsydia podatkowe	244,0	6,0	5,7	286,2	6,0	4,7
Grupa B - Subsytia kapitałowo-inwestycyjne ogółem	58,0	100,0	1,3	103,2	100,0	1,7
· B1 - wniesienie kapitału	58,0	100,0	1,3	103,2	100,0	1,7
· B2 - konwersja wierzytelności na akcje lub udziały	0,0	0,0	0,0	0,018	0,0	0,0
Grupa C - „Miękkie kredytowanie” ogółem	107,0	100,0	2,5	185,9	100,0	3,0
· C1 - pożyczki preferencyjne i warunkowo umorzone	47,2	44,1	1,1	103,7	55,8	1,7
· C2 - odroczenie i rozłożenie na raty płatności wobec budżetu i funduszu	59,8	55,9	1,4	82,2	44,2	1,3
Grupa D1 - Poręczenia i gwarancje kredytowe ogółem	48,8	100,0	1,1	989,4	100,0	16,1
Grupa E - Inne	67,5	100,0	1,6	84,4	100,0	1,4

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Analiza sposobu finansowania pomocy *de minimis* w 2013 roku w Polsce pokazuje ponadto, że najczęściej udzielano tej pomocy w postaci bezpośrednich wydatków (przede wszystkim dotacje i refundacje) - ok. 93 proc. Udział form pomocy *de minimis* stanowiących różnego rodzaju uszczuplenia wpływów do budżetu wyniósł 6 proc. pomocy *de minimis* ogółem. 1,4 proc. pomocy *de minimis* stanowiła grupa „inne” zawierająca w sobie zarówno bezpośrednie wydatki, jak i uszczuplenia budżetu.

3. Pomoc *de minimis* w podziale według podstaw prawnych

W 2013 roku pomocy *de minimis* o największej wartości udzielono na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (w kwocie 1 319,6 mln zł), co stanowi ok. 21,5 proc. pomocy *de minimis* udzielonej w roku 2013 (wzrost o około 220 mln zł w porównaniu z rokiem 2012).

Okolo 20 proc. pomocy *de minimis* udzielono na podstawie ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju¹³ (wzrost o około 451 mln zł w porównaniu z rokiem 2012), a około 17 proc. na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości¹⁴ (około 1 028 mln zł, co oznacza prawie 3-krotny wzrost w porównaniu z poprzednim rokiem).

O około 631 mln zł w porównaniu z rokiem 2012 wzrosła pomoc *de minimis* udzielona na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości¹⁵ (1027,9 mln zł).

Pomocy *de minimis* o dużej wartości (932,6 mln zł) udzielono także na podstawie ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne¹⁶ w związku z wprowadzeniem w 2013 roku art. 34a ust. 1a, który stanowi, że Bank Gospodarstwa Krajowego może udzielać pomocy publicznej lub pomocy *de minimis* w formie poręczeń lub gwarancji w ramach rządowych programów społeczno-gospodarczych oraz programów samorządności lokalnej i rozwoju regionalnego.

Znaczny spadek w porównaniu z rokiem 2012 (o około 500 mln zł) odnotowano natomiast w zakresie pomocy *de minimis* udzielonej na podstawie ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich¹⁷ (708,4 mln zł), na podstawie której w roku 2012 udzielono pomocy *de minimis* o największej wartości.

Okolo 97 proc. pomocy *de minimis* w roku 2013 udzielono jedynie na podstawie jedenastu aktów prawnych. Zestawienie opisywanych powyżej danych przedstawia tabela 5.

¹³ Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.

¹⁴ Dz. U. z 2007 r., Nr 42, poz. 275, z późn. zm.

¹⁵ Dz. U. z 2007 r., Nr 42, poz. 275, z późn. zm.

¹⁶ Dz. U. z 2012 r., poz. 657, z późn. zm.

¹⁷ Dz. U. z 2013 r., poz. 173.

Tabela 5.
Największa pomoc *de minimis* według podstaw prawnych

Podstawa prawna	2012		2013	
	Wartość pomocy [mln zł]	Udział w ogólnej wartości pomocy <i>de minimis</i> [proc.]	Wartość pomocy [mln zł]	Udział w ogólnej wartości pomocy <i>de minimis</i> [proc.]
ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 r., poz. 674, z późn. zm.)	1 095,9	25,4	1 319,6	21,5
ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.)	747,2	17,3	1 198,5	19,5
ustawa z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (Dz. U. z 2007 r., Nr 42, poz. 275, z późn. zm.)	397 ,3	9,2	1 027,9	16,7
ustawa z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. z 2012 r., poz. 657, z późn. zm.)	0,0	0,0	932,6	15,2
ustawa z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. z 2013 r., poz. 173)	1 208,3	28,0	708,4	11,5
ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572, ze zm.)	196,3	4,5	224,5	3,7
ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232)	155 ,7	3,6	188,6	3,1
ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r., Nr 127, poz. 721, z późn. zm.)	176 ,3	4,1	143,1	2,3
ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r., poz. 749, z późn. zm.)	68 ,8	1,6	84,2	1,4
ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r., poz. 361, z późn. zm.)	94 ,4	2,2	83,4	1,4
ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r., Nr 95, poz. 613, z późn. zm.)	63,8	1,5	70,7	1,2
pozostałe akty prawne	111 ,6	2,6	161,5	2,6
Ogółem	4 315,6	100,0	6 143,1	100,0

4. Pomoc *de minimis* w podziale według podmiotów udzielających pomocy

Tabela 6.

Liczba podmiotów udzielających pomocy *de minimis* w 2013 roku

Rodzaje podmiotów udzielających pomocy <i>de minimis</i>	Liczba podmiotów
Organy jednostek samorządu terytorialnego, w tym:	2 529
Marszałkowie województw	16 (spośród 16)
Starostowie powiatów	306 (spośród 314)
Wójtowie/Burmistrzowie/Prezydenci miast	2 207 (spośród 2 479)
Organy skarbowe i celne	392
Organy centralne	18
Pozostałe podmioty (w tym beneficjenci programów operacyjnych)	927
Ogółem	3 866 (spośród 4 764 podmiotów zarejestrowanych w aplikacji SHRiMP)

W 2013 roku około **81 proc. podmiotów** mających prawo do udzielania pomocy publicznej, **udzieliło przedsiębiorcom pomocy *de minimis***. Wśród nich znaleźli się wszyscy marszałkowie województw, 97 proc. starostów powiatów, 89 proc. wójtów, burmistrzów i prezydentów miast oraz ok. 81 proc. organów skarbowych i celnych.

Tabela 7.

Pomoc *de minimis* według podmiotów udzielających pomocy

Lp.	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]	Główne podstawy prawne	Wartość pomocy [mln zł]	Główne formy pomocy
1.	Starostowie powiatów	1 122,9	ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 r., poz. 674, z późn. zm.)	1 046,7	- dotacja - refundacja
			ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.)	40,3	- dotacja
2.	Podmioty wdrożone do aplikacji SHRiMP w 2013 roku, przede wszystkim beneficjenci programów operacyjnych i regionalnych programów operacyjnych ¹⁸	1 023,6	ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.)	814,0	- dotacja - poręczenie - pożyczka preferencyjna
			ustawa z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (Dz. U. z 2007 r., Nr 42, poz. 275, z późn. zm.)	189,6	- wniesienie kapitału - dotacja

¹⁸ W grupie tej znajdują się m.in. izby gospodarcze, izby przemysłowo-handlowe, parki naukowo-technologiczne, fundacje, agencje rozwoju, agencje wspierania przedsiębiorczości, firmy doradczo-

3.	Bank Gospodarstwa Krajowego	933,1	ustawa z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. z 2012 r., poz. 657, z późn. zm.)	932,6	- gwarancja
4.	Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	816,3	ustawa z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (Dz. U. z 2007 r., Nr 42, poz. 275, z późn. zm.)	816,2	- dotacja
5.	Wójtowie gmin/Burmistrzowie/Prezydenci miast	784,2	ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 r., poz. 674, z późn. zm.)	270,5	- dotacja - refundacja
			ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572, ze zm.)	224,5	-dotacja
			ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r., Nr 95, poz. 613, z późn. zm.)	70,7	- zwolnienie z podatku
			ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r., poz. 749, z późn. zm.)	60,8	- umorzenie zaległości podatkowej wraz z odsetkami
6.	Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	695,5	ustawa z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. z 2013 r., poz. 173)	694,9	- refundacja
7.	Marszałkowie województw	270,7	ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.)	244,7	- dotacja - refundacja
8.	Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	134,0	ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232)	134,0	- dotacja
9.	Organy skarbowe i celne	105,6	ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r., poz. 361, z późn. zm.)	83,3	- obniżka lub zmniejszenie powodujące obniżenie podstawy opodatkowania lub wysokości podatku
10.	Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	80,4	ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r., Nr 127, poz. 721, z późn. zm.)	80,4	- refundacja
11.	Minister Gospodarki	76,2	ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.)	69,0	- refundacja
	inne podmioty	101,2			
	Ogółem	6 143,1			

Tak jak w roku poprzednim w 2013 roku grupą podmiotów, która w sumie udzieliła pomocy *de minimis* o największej wartości, były organy jednostek samorządu terytorialnego - 35,5 proc. łącznej wartości pomocy (2 177,8 mln zł).

szkoleniowe, stowarzyszenia, szkoły wyższe, inkubatory przedsiębiorczości, centra rozwoju biznesu, specjalne strefy ekonomiczne, fundusze poręczeniowo-kredytowe, zakłady doskonalenia zawodowego. Grupa ta nie obejmuje jednostek samorządu terytorialnego, które również udzielają pomocy *de minimis* ze środków unijnych, co zostało uwzględnione w kwotach pomocy przy tych podmiotach.

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

W ramach tej grupy najwięcej pomocy *de minimis* udzielili starostowie powiatów (1 122,9 mln zł) - przede wszystkim w formie dotacji i refundacji udzielanych na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz dotacji na podstawie ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Okolo 17 proc. pomocy *de minimis* w 2013 roku (1 023,6 mln zł) udzielono przez podmioty wdrożone do aplikacji SHRiMP w 2013 roku przede wszystkim w ramach programów operacyjnych i regionalnych programów operacyjnych.

Pomocy *de minimis* o dużej wartości (933,1 mln zł) udzielił Bank Gospodarstwa Krajowego przede wszystkim w formie gwarancji na podstawie ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne.

Pomocy *de minimis* o istotnej wartości udzielił również Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości - jej wartość w 2013 roku wyniosła 816,3 mln zł i związana była przede wszystkim z Programem Operacyjnym Innowacyjna Gospodarka oraz Programem Operacyjnym Kapitał Ludzki.

Również wójtowie/burmistrzowie/prezydenci miast (którzy łącznie udzielili 784,2 mln zł pomocy *de minimis*) najwięcej pomocy udzielili w formie dotacji i refundacji na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (270,5 mln zł). Pomocy o *de minimis* znacznej wartości (224,5 mln zł) udzielono także na dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników na podstawie art. 70b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. Jak co roku samorządowe organy podatkowe udzieliły także pomocy *de minimis* o dużej wartości na podstawie ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych¹⁹ (70,7 mln zł - głównie zwolnienia podatkowe), a także na podstawie Ordynacji podatkowej²⁰ (60,8 mln zł - przede wszystkim umarzanie zaległości podatkowych).

Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa także, jak w roku 2012, udzielił pomocy *de minimis* o znacznej wartości (695,5 mln zł). Prawie w całości przeznaczona ona została na finansowanie działań w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Pomoc udzielona przez wyżej wymienione podmioty oraz pozostałe opisane w tabeli 7 stanowi ok. 98 proc. całej wartości pomocy *de minimis* udzielonej w roku 2013.

5. Pomoc *de minimis* w podziale według województw

Badając położenie geograficzne siedziby przedsiębiorstw, które otrzymały w 2013 roku pomoc *de minimis*, można zauważyć, iż podobnie jak w latach ubiegłych, najwięcej tej pomocy udzielono przedsiębiorcom z województwa mazowieckiego (1 018,6 mln zł), wielkopolskiego (724,3 mln zł), śląskiego (587,9 mln zł) oraz małopolskiego (470,2 mln zł), których łączny udział w ogólnej wartości pomocy *de minimis* udzielonej w roku 2013 sięga 45,6 proc. (w roku 2012 wartość ta również była zbliżona).

¹⁹ Dz. U. z 2010 r., Nr 95, poz. 613, z późn. zm.

²⁰ Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r., poz. 749, z późn. zm.).

Najmniej pomocy *de minimis* otrzymali beneficjenci z województwa podlaskiego (159,8 mln zł), opolskiego (142,2 mln zł) oraz lubuskiego (141,4 mln zł). Pomoc *de minimis* udzielona przedsiębiorcom posiadającym siedzibę we wspomnianych województwach łącznie stanowiła jedynie 7,2 proc. ogólnej wartości pomocy *de minimis* udzielonej w 2013 roku. Szczegółowe dane na ten temat przedstawione są w tabeli 8.

Tabela 8.

Pomoc *de minimis* w podziale na województwa według siedziby beneficjenta pomocy

Lp.	Województwo	2012		2013	
		Wartość pomocy <i>de minimis</i> [mln zł]	Udział w pomocy <i>de minimis</i> ogółem [proc.]	Wartość pomocy <i>de minimis</i> [mln zł]	Udział w pomocy <i>de minimis</i> ogółem [proc.]
1.	mazowieckie	586,4	13,6	1 018,6	16,6
2.	wielkopolskie	490,6	11,4	724,3	11,8
3.	śląskie	348,1	8,1	587,9	9,6
4.	małopolskie	390,4	9,0	470,2	7,7
5.	dolnośląskie	288,1	6,7	419,2	6,8
6.	podkarpackie	272,6	6,3	379,1	6,2
7.	pomorskie	233,4	5,4	369,7	6,0
8.	łódzkie	276,8	6,4	369,2	6,0
9.	lubelskie	267,3	6,2	323,9	5,3
10.	kujawsko-pomorskie	240,2	5,6	310,8	5,1
11.	zachodniopomorskie	186,5	4,3	278,5	4,5
12.	warmińsko-mazurskie	204,8	4,7	263,9	4,3
13.	świętokrzyskie	147,5	3,4	184,3	3,0
14.	podlaskie	156,5	3,6	159,8	2,6
15.	opolskie	115,9	2,7	142,2	2,3
16.	lubuskie	110,4	2,6	141,4	2,3
Ogółem		4 315,6	100,0	6 143,1	100,0

Wielkość pomocy *de minimis* w podziale na województwa została ustalona w oparciu o kryterium siedziby przedsiębiorcy, który otrzymał taką pomoc. Należy w związku z tym zaznaczyć, że wysoka wartość pomocy *de minimis* przypisana niektórym województwom może wynikać z faktu, iż wielu przedsiębiorców wybiera duże miasta na umiejscowienie swojej siedziby. Jednocześnie nie jest wykluczone, że przedsiębiorca mający siedzibę na obszarze jednego województwa otrzymał pomoc *de minimis* w związku z działalnością prowadzoną na obszarze innego województwa (np. w związku z posiadaniem tam oddziału).

Należy także zauważyć, iż poszczególne województwa bardzo różnią się między sobą jeśli chodzi o poziom przedsiębiorczości rozumianej jako udział przedsiębiorców działających w danym województwie w całkowitej liczbie przedsiębiorców

zarejestrowanych w Polsce. Z tego względu dokonywanie analiz jedynie w oparciu o bezwzględne wartości pomocy *de minimis* w poszczególnych województwach może być mylące. W związku z tym poniżej udział poszczególnych województw w ogólnej wartości pomocy *de minimis* zestawiono z danymi wskazującymi na poziom przedsiębiorczości w poszczególnych regionach²¹.

Tabela 9.

Udział województw w ogólnej wartości pomocy *de minimis* na tle poziomu przedsiębiorczości województw w 2013 roku

Lp.	Województwo	Udział w pomocy <i>de minimis</i> ogółem [proc.]	Poziom przedsiębiorczości (udział w ogólnej liczbie przedsiębiorstw) [proc.]
1.	mazowieckie	16,6	17,8
2.	wielkopolskie	11,8	9,8
3.	śląskie	9,6	11,3
4.	małopolskie	7,7	8,6
5.	dolnośląskie	6,8	8,5
6.	podkarpackie	6,2	3,9
7.	pomorskie	6,0	6,7
8.	łódzkie	6,0	5,8
9.	lubelskie	5,3	4,2
10.	kujawsko-pomorskie	5,1	4,7
11.	zachodniopomorskie	4,5	5,4
12.	warmińsko-mazurskie	4,3	3,0
13.	świętokrzyskie	3,0	2,7
14.	podlaskie	2,6	2,4
15.	opolskie	2,3	2,5
16.	lubuskie	2,3	2,7

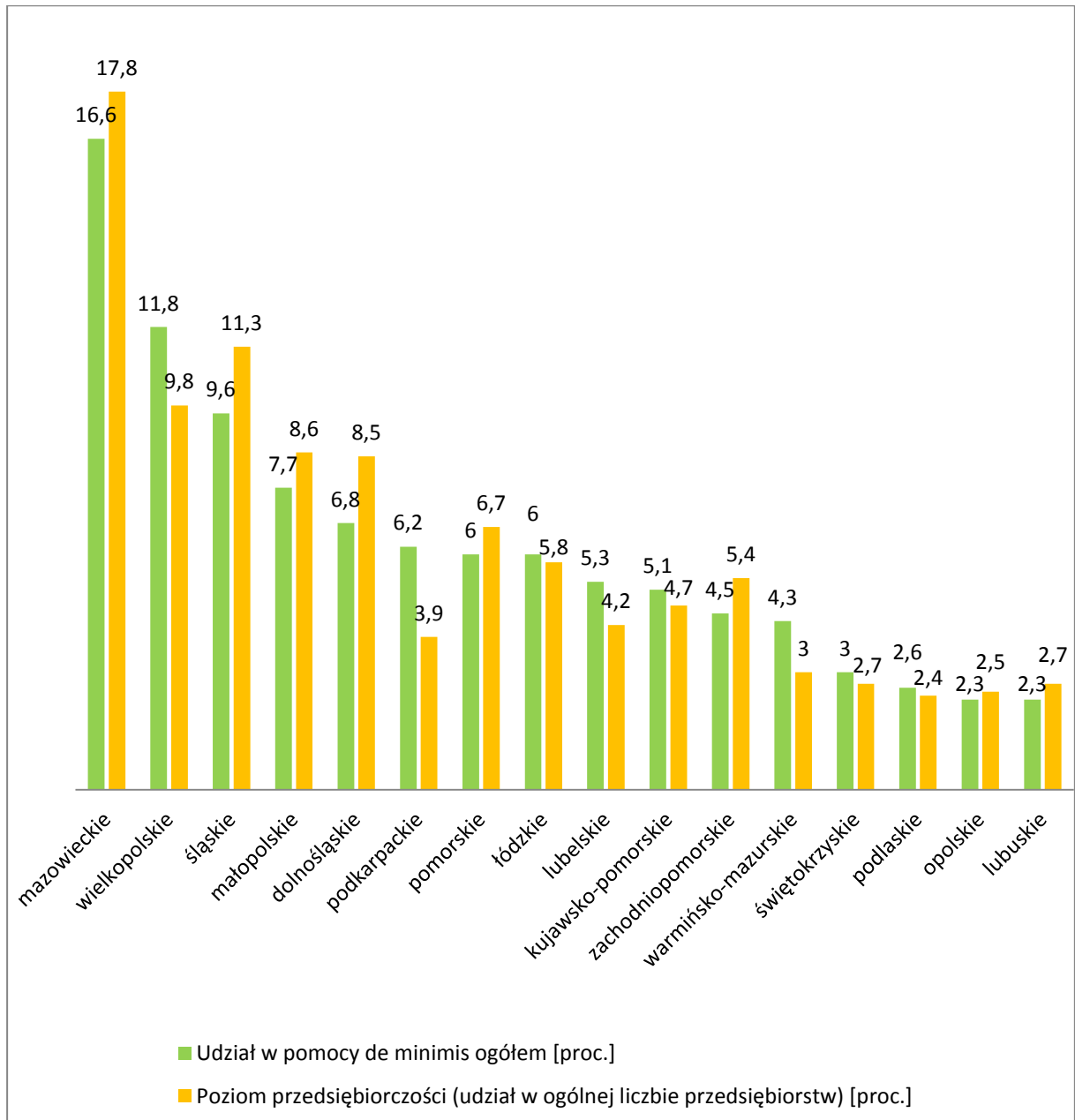
Zestawienie powyższych wartości pozwala stwierdzić, że w województwach podkarpackim, wielkopolskim, warmińsko-mazurskim i lubelskim poziom pomocy *de minimis* udzielonej przedsiębiorcom w ogólnej wartości pomocy *de minimis* przewyższa poziom przedsiębiorczości tych regionów. Natomiast odwrotną sytuację możemy zaobserwować m.in. na terenie województwa śląskiego, dolnośląskiego,

²¹ Ze względu na fakt, iż sprawozdania Głównego Urzędu Statystycznego zawierające informacje o faktycznej liczbie przedsiębiorstw (ustalonej na podstawie badania statystycznego) oraz wielkości PKB w podziale na województwa za 2013 rok nie były dostępne w momencie sporządzania niniejszego Raportu, w obliczeniach uwzględniono wszystkich przedsiębiorców zarejestrowanych w poszczególnych województwach wg rejestru podmiotów gospodarki narodowej REGON za 2013 rok. W związku z powyższym należy zaznaczyć, iż liczba oparta na rejestrze REGON może być zawyżona (może uwzględniać ona przedsiębiorców, którzy pomimo zakończenia działalności nie wyrejestrowali się).

mazowieckiego i zachodniopomorskiego, gdzie poziom pomocy *de minimis* udzielonej przedsiębiorcom w ogólnej wartości tej pomocy jest niższy od poziomu przedsiębiorczości tych regionów.

Wykres 5.

Pomoc *de minimis* udzielona w poszczególnych województwach w porównaniu z poziomem przedsiębiorczości

6. Pomoc *de minimis* w podziale według formy prawnej beneficjenta pomocy

Tabela 10.

Wartość pomocy *de minimis* w podziale ze względu na formę prawną beneficjenta

Forma prawna przedsiębiorcy	Udział w wartości pomocy <i>de minimis</i> [proc.]
Przedsiębiorcy prywatni	96,45
Spółki akcyjne lub spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, w stosunku do których Skarb Państwa, jednostka samorządu terytorialnego oraz państwowa lub komunalna jednostka organizacyjna są podmiotami dominującymi	2,85
Jednostki sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 240, z późn. zm.)	0,32
Spółki, w których jednostka samorządu terytorialnego posiada 100 akcji lub udziałów	0,24
Przedsiębiorstwa państwowe	0,10
Jednoosobowe spółki Skarbu Państwa	0,05

Wykres 6.

Wartość pomocy *de minimis* w podziale ze względu na formę prawną beneficjenta

■ Przedsiębiorcy prywatni

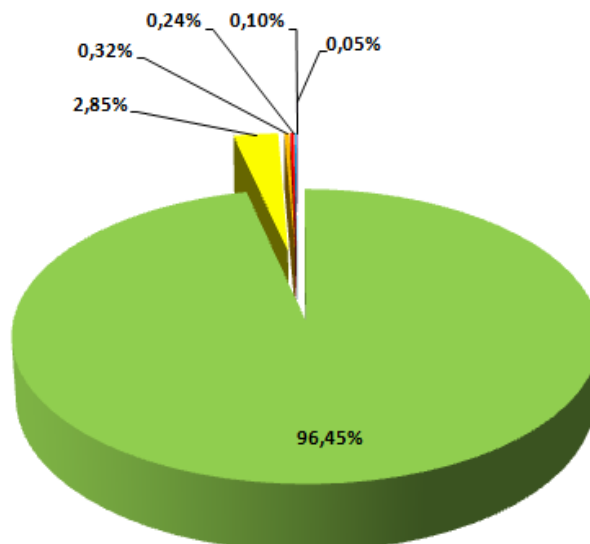
■ Spółki akcyjne lub spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, w stosunku do których Skarb Państwa, jednostka samorządu terytorialnego oraz państwowa lub komunalna jednostka organizacyjna są podmiotami dominującymi

■ Jednostki sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 240, z późn. zm.)

■ Spółki, w których jednostka samorządu terytorialnego posiada 100% akcji lub udziałów

■ Przedsiębiorstwa państwowe

■ Jednoosobowe spółki Skarbu Państwa

W 2013 roku najwięcej pomocy *de minimis* uzyskali przedsiębiorcy prywatni (ok. 97 proc. ogólnej wartości pomocy). Pozostałe podmioty stanowiły niewielki procent beneficjentów pomocy *de minimis*.

7. Pomoc *de minimis* w podziale według wielkości beneficjentów

W 2013 roku ponad 96 proc. pomocy *de minimis* udzielono mikro, małym i średnim przedsiębiorcom. Czynniki, takie jak:

- proste zasady udzielania pomocy *de minimis* (warunkami, które powinien spełnić jej beneficjent było nieprzekraczanie w ciągu trzech lat określonego limitu pomocy oraz nieznajdowanie się w trudnej sytuacji ekonomicznej),
- brak powiązania z konkretnym projektem,
- ograniczone możliwości absorpcji kapitału sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorców

powodują, że corocznie pomocą *de minimis* zainteresowane są przede wszystkim mniejsze podmioty. Potwierdzeniem tego jest to, że 69 proc. tego rodzaju pomocy w 2013 roku otrzymali mikroprzedsiębiorcy. Szczegółowe dane dotyczące podziału pomocy według wielkości beneficjentów przedstawiono na wykresie 6, a porównanie tych wielkości z rokiem 2012 w tabeli 11.

Wykres 7.

Wartość udzielonej w 2013 roku pomocy *de minimis* ze względu na wielkość beneficjenta

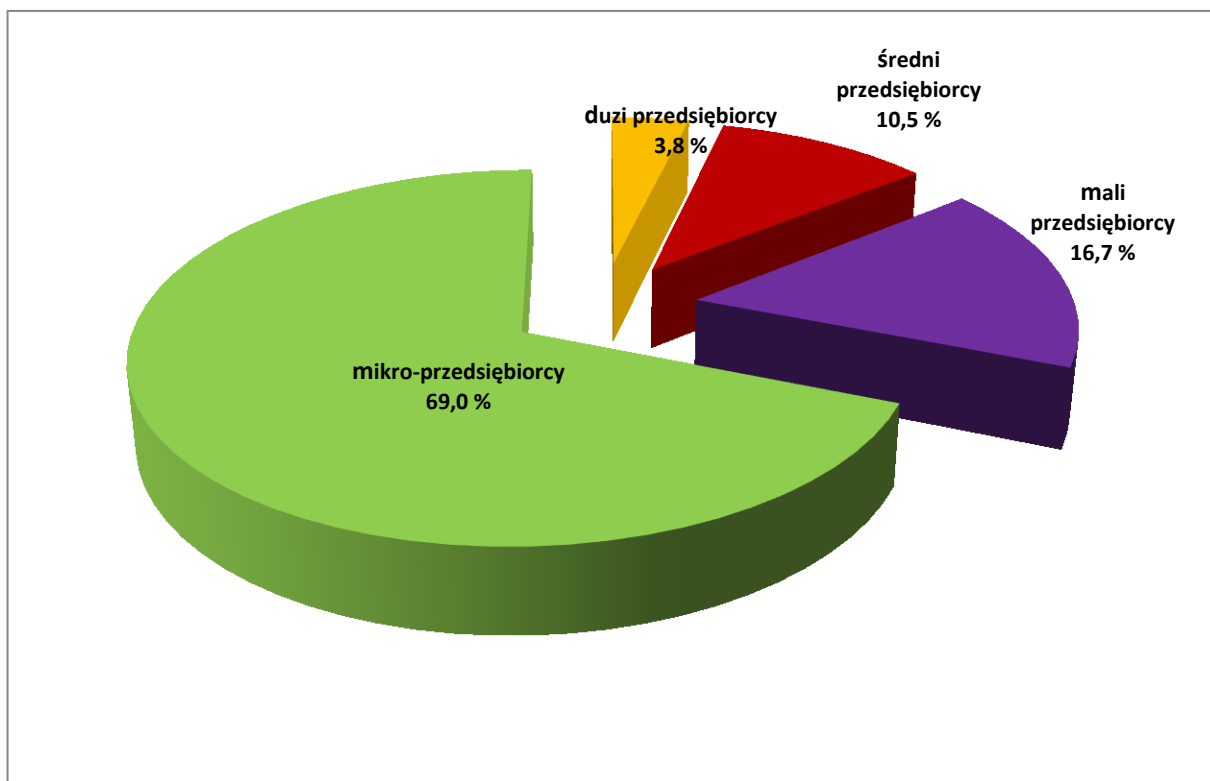

Tabela 11.

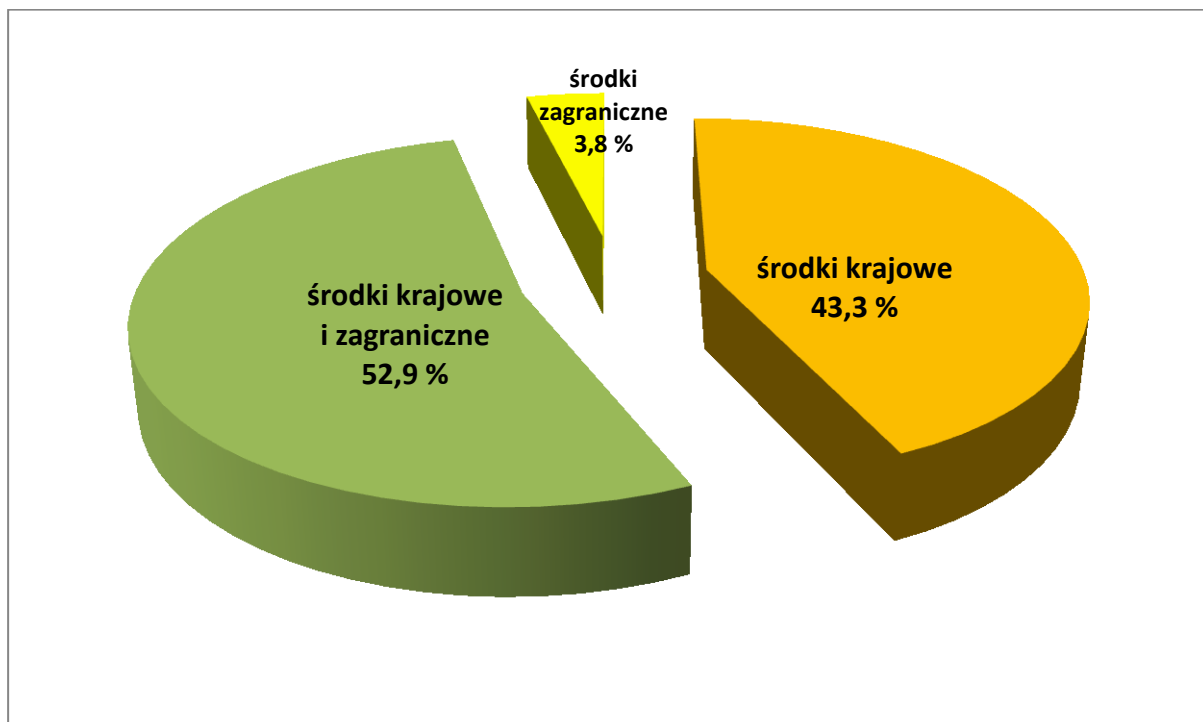
Wartość udzielonej pomocy *de minimis* ze względu na wielkość beneficjenta

Wielkość przedsiębiorcy	2012		2013	
	wielkość pomocy [mln zł]	Udział w ogólnej wartości pomocy <i>de minimis</i> [proc.]	wielkość pomocy [mln zł]	Udział w ogólnej wartości pomocy <i>de minimis</i> [proc.]
mikro-przedsiębiorcy	3 330,3	77,2	4 240,1	69,0
mali przedsiębiorcy	475,9	11,0	1 026,6	16,7
średni przedsiębiorcy	298,7	6,9	645,1	10,5
duzi przedsiębiorcy	210,7	4,9	231,3	3,8
Ogółem	4 315,6	100,0	6 143,1	100,0

8. Pomoc *de minimis* w podziale według źródła pochodzenia pomocy

Wykres 8.

Wartość pomocy *de minimis* według źródła jej pochodzenia

Pomoc *de minimis* w 2013 roku, tak jak i w roku 2012, udzielana było głównie ze źródeł zasilanych jednocześnie ze środków pochodzenia krajowego i zagranicznego²² (3 247,3 mln zł, czyli ok. 53 proc. pomocy *de minimis*), w mniejszej części ze środków pochodzenia wyłącznie krajowego (2 659,5 mln zł, czyli ok. 43 proc. pomocy *de minimis*), a najmniej pomocy *de minimis* udzielono ze środków pochodzenia wyłącznie zagranicznego (236,2 mln zł, czyli ok. 4 proc. pomocy).

²² Tzw. źródło mieszane oznaczane w sprawozdaniach o pomocy publicznej symbolem „AB” na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2008 r. w sprawie sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej, informacji o nieudzieleniu takiej pomocy oraz sprawozdań o zaległościach przedsiębiorców we wpłatach świadczeń należnych na rzecz sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 153, poz. 952, z późn. zm.).

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

IV. PODSUMOWANIE

Wartość pomocy *de minimis* udzielonej w 2013 roku w Polsce wyniosła 6 143,1 mln zł, co stanowiło 23 proc. wsparcia udzielonego przedsiębiorcom ze środków publicznych. W ostatnich latach wartość udzielanej pomocy *de minimis* wykazywała tendencję wzrostową, co można tłumaczyć pojawieniem się nowych źródeł finansowania pomocy (zwłaszcza programów współfinansowanych przez Unię Europejską) oraz częściowym zastępowaniem pomocy publicznej udzielanej wcześniej w ramach programów pomocowych pomocą *de minimis*. W roku 2011 odnotowano spadek wartości pomocy *de minimis* (podobnie jak i ogólnej wartości pomocy publicznej) do poziomu porównywalnego z rokiem 2009. W roku 2012 poziom pomocy *de minimis* i pomocy publicznej zaczął znów rosnąć, a w roku 2013 po raz pierwszy od wielu lat tendencja zmian wartości pomocy *de minimis* nie była skorelowana z tendencją zmian wartości pomocy publicznej, która odnotowała spadek wartości w porównaniu z rokiem 2012²³.

Pomoc *de minimis* udzielona w 2013 roku wykazywała pewne cechy, które charakteryzowały również pomoc spełniającą przesłanki art. 107 TFUE udzieloną w tym samym roku. Przede wszystkim dominacja bezpośrednich wydatków z budżetu państwa (ok. 93 proc. pomocy *de minimis*) głównie w formie dotacji i refundacji (73,2 proc. pomocy *de minimis*)²⁴ oraz dominacja prywatnych przedsiębiorców (96 proc.) wśród beneficjentów pomocy *de minimis*²⁵.

Główna różnica między pomocą publiczną a pomocą *de minimis* to dominacja mikro, małych i średnich przedsiębiorców wśród beneficjentów pomocy *de minimis* (96,4 proc. w roku 2013) i jedynie ich ok. 60-procentowy udział wśród beneficjentów pomocy publicznej, co wiąże się z kwotowym ograniczeniem pomocy *de minimis* i przez to korzystaniem z tego rodzaju wsparcia głównie przez mniejsze podmioty. Różnicę szczególnie widać na grupie mikroprzedsiębiorców, którzy stanowią około 70 proc. beneficjentów pomocy *de minimis* w 2013 roku, a zaledwie około 14 proc. beneficjentów pomocy publicznej²⁶.

²³ Synteza wyników za 2013 rok w *Raport o pomocy publicznej w Polsce udzielonej przedsiębiorcom w 2013 roku*, Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Warszawa, maj 2014 roku.

²⁴ Pomoc publiczna w podziale według formy pomocy w *Raport o pomocy publicznej w Polsce udzielonej przedsiębiorcom w 2013 roku*, Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Warszawa, maj 2014 roku.

²⁵ Pomoc publiczna w podziale według formy prawnej beneficjenta pomocy w *Raport o pomocy publicznej w Polsce udzielonej przedsiębiorcom w 2013 roku*, Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Warszawa, maj 2014 roku.

²⁶ Pomoc publiczna w podziale według wielkości beneficjentów w *Raport o pomocy publicznej w Polsce udzielonej przedsiębiorcom w 2013 roku*, Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Warszawa, maj 2014 roku.